

Информација за јавност о актуелној епидемиолошкој ситуацији новог вируса грипа А (H1N1)

Поводом појаве инфекције људи изазване новим сојем вируса грипа А (H1N1) и током проглашења фаза 4, 5 и 6 пандемије од стране СЗО, Институт за јавно здравље Србије са Посебном радном групом за примену Плана активности пре и у току пандемије грипа непрекидно прате епидемиолошку ситуацију.

На састанку Посебне радне групе Министарства здравља за примену Плана активности пре и у току пандемије грипа, одржаном 21.07.2009. године, вршена је процена епидемиолошке ситуације новог вируса грипа А (H1N1), након Универзијаде и музичког фестивала Егзит.

Поред наведених 109 случајева које је објавила Национална референтна лабораторија за респираторне вирусе Института за вирусологију, вакцине и серуме "Торлак", оболео је још 31 грађанин Новог Сада до 21.07.2009. године, али њима нису узети брисеви јер им је клиничка слика била идентична са претходним случајевима и третирају се као вероватни случајеви. Сви оболели су боравили на музичком фестивалу Егзит или су били у контакту са потврђеним сличајем. Један посетилац Егзита је са тегобама отишао на посао, па је регистровано 10 оболелих особа из тог колектива.

Констатовано је да је дошло до преношења новог вируса грипа А(H1N1) међу грађанима Републике Србије, посетиоцима Егзита. Епидемиолошка ситуација је и даље процењена као **несигурна са тенденцијом даљег погоршања**. Очекује се даље ширење вируса у Републици Србији, посебно на музичким фестивалима и другим масовним манифестацијама.

Систем надзора над новим вирусом грипа А (H1N1) се након наведених догађаја мења. Сходно томе, уведена је нова организација – основа за даље праћење ситуације у смислу постављања дијагнозе и поступања са оболелима:

- **Вирусолошко испитивање** сумњивих случајева новог вируса грипа А(H1N1) ће се и даље вршити у окрузима у којима до сада није потврђено присуство вируса, као и код тежих случајева којима је неопходна хоспитализација по процени лекара (без обзира из ког су округа),
- **Вероватно оболели од новог вируса грипа А(H1N1)** - Сви оболели који имају обољење слично грипу и који дају податак о контакту са оболелим или о боравку на Егзиту, третираће се као оболели од новог грипа и добијати класификацију „вероватан случај“. Лечиће се исто као и оболели од сезонског грипа. Уколико се ради о тешкој форми болести са отежаним дисањем или пнеумонијом упућиваће се у болницу, где ће се у зависности од процене клиничког лекара, узимати брис и лечити антвирусним лековима.

Министарство здравља Републике Србије

Адреса: Немањина 22-26, Београд   Тел: +381 11 2656 381   Факс: +381 11 2656 548
E-mail: press_zdravlje@zdravlje.gov.rs   Web-site: www.zdravlje.gov.rs

- **Оболели од обољења сличног грипу** - Оболели са изненадним почетком болести, температуром преко 38Ц и кашљем или гушобољом у одсуству других дијагноза, који не даје податак о боравку на Егзиту или иностранству, третираће се да има обољење слично грипу и лечити исто као и сезонски грип. Уколико се ради о тешкој форми болести са отежаним дисањем или пнеумонијом упућиваће се у болницу, где ће се у зависности од процене клиничког лекара узимати брис и по потреби лечити антвирусним лековима.

Надзор над обољењима сличним грипу вршиће се на идентичан начин као и код сезонског грипа, током јесење - зимске сезоне, недељним пријављивањем обољења сличних грипу.

Одабрани институти и заводи за јавно здравље у Републици Србији организоваће узимање брисева од пацијената са јасном клиничком сликом грипа. Планира се вирусолошко испитивање до 24 бриса недељно за Републику Србију, с циљем праћења вируса у циркулацији.

У сврху побољшања надзора увешће се предострожни **сентинел надзор** који подразумева обуку 100 -150 лекара примарне здравствене заштите (број зависи од модела надзора који је могуће имплементирати). Они ће посебно извештавати о обољевању од грипа њихових пацијената, а по потреби бити и укључивани као сарадници у узимању брисева

Надзор над тешком, акутном респираторном болести (посвећени надзор) подразумева успостављање хитног извештавања ка територијално надлежним епидемиолошким службама и потом епидемиолошко испитивање, за сваку особу која има обољење слично грипу уз изразито отежано дисање због кога је неопходна хоспитализација.

Са овако комбинованим надзором ефикасно и рационално ће се са постојећим капацитетима пратити епидемиолошка ситуација новог грипа. У периоду који је непосредно пред нама јавиће се привидно смањење новорегистрованих случајева из разлога што се престаје са вирусолошким испитивањем контаката.

ОЧЕКИВАЊА У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

Епидемиолошки значајни догађаји

Лето је период када се вирус грипа спорије преноси. Међутим, на манифестацијама на којима учествује велики број људи може се очекивати преношење новог вируса грипа А(Х1Н1). Велики број наших држављана, који бораве у иностранству, проводе одмор у Републици Србији. Неки од њих ће вероватно унети још вируса А (Х1Н1) у земљу. Тенденција повећања обољевања од новог грипа у Грчкој, са очекујућим првим таласом у августу, у време када је велики број наших људи на одмору повећава и унос вируса у земљу.

Епидемиолошка ситуација има тенденцију погоршања и сада је несигурна. Очекује се да се у наредном периоду утврди јасна појава преношења вируса у Републици Србији. Критеријум ће бити 5 вирусолошки потврђених случајева у року од 7 дана, новог вируса грипа А(Х1Н1) код грађана Републике Србије, који се не могу повезати ни са путовањем, нити боравком на месту преношења болести, нити контактом са оболелом особом. Тада ће се епидемиолошка ситуација проценити као неповољна.

Процена неповољне епидемиолошке ситуације биће тренутак када ће Посебна радна група за примену Плана активности пре и у току пандемије грипа предложити министру здравља да прогласи епидемију од посебног значаја у Влади Републике Србије и саопштити мере које ће се спроводити као и неопходна средства за њихово спровођење.

Након проглашења епидемије, у тренутку када Посебна радна група за примену Плана активности пре и у току пандемије грипа и Заједничко тело за праћење ситуације и процену, оцене на основу података из надзора да је дошло до наглог пораста броја оболелих (акцелерације) процениће које мере је неопходно спроводити.

На основу до сада испољених карактеристика новог вируса грипа А(Х1Н1), у току великог пандемијског таласа на јесен и зиму, у Републици Србији се очекује обољевање 2 до 2,5 милиона људи у периоду од 2-3 месеца. Клиничка слика ће бити углавном блага. Очекује се да ће примарна здравствена заштита збринути 1,9-2,3 милиона оболелих, док ће 100-200.000 људи, са умереном клиничком сликом, тражити хоспитализацију. Неопходна и обавезна хоспитализација биће потребна за 20-25.000 особа које ће имати тежу клиничку слику или компликације.